

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte   Nadejda Toma,
Judecători   Iurie Diaconu, Victor Boico,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, împotriva sentinței Judecătoriei Cimișlia din 15 iunie 2021 și deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 07 decembrie 2021, declarate de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Oficiul Central, Lilia Sîrbu, de avocatul Anatolie Casap în numele inculpatului

Moschin Sergiu xxxx,

anterior condamnat prin:

1) sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 27.06.2014, în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, procesul penal fiind încetat pe motivul împăcării părților;

2) sentința Judecătoriei Edineț din 14.11.2018, în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a), b), 90 Cod penal la 1 an închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 ani.

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 12.01.2018 – 15.06.2021,
instanța de apel 21.07.2021 – 07.12.2021,
instanța de recurs: 31.03.2022 – 11.05.2022.*

Asupra recursurilor menționate, Colegiul Penal,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Cimișlia din 15 iunie 2021, Moschin Sergiu a fost condamnat în baza art. 192¹ alin. (2) lit. c) Cod penal la 4 ani închisoare și art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 6 luni închisoare.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepsei aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani și 2 luni închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probațiune de 4 ani.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul Alisei Tahvanaeva prejudiciul cauzat prin în mărime de 73.804 lei, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 6500 lei și cheltuieli suportate pentru efectuarea raportului de evaluare a pagubelor în sumă de 1250 lei, iar în total suma de 81.554 lei.

La fel, de la inculpat s-au încasat în folosul statului cheltuielile judiciare în sumă de 320 lei.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Moschin Sergiu, la 01.12.2017, în perioada de timp 00.00-03.00, fiind în stare de ebrietate, având scopul răpirii mijlocului de transport fără scop de însușire, a pătruns în ograda îngrădită a domiciliului cet. Tahvanaeva Alisa, amplasată în s. Xxxx, r-nul Xxxx și folosindu-se de faptul că automobilul era încuiat, a pătruns ilegal, fără încuviințarea stăpânului în salonul automobilului "Peugeot 206", n/î XXXX, care aparține în proprietatea Tahvanaeva Alisa și l-a răpit.

Tot el, la 01.12.2017, în perioada de timp 00.00-03.00, nefiind deținător de permis de conducere a mijloacelor de transport, a condus automobilul "Peugeot 206", n/î XXXX, în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, fapt confirmat prin testul alcoolscop "Drager" nr. xxxx din 01.12.2017, că în aerul expirat se conține 0,88 mg/l. Deplasându-se pe trasul R-34 până în apropierea s. Cneazevca, r-nul Xxxx, nu s-a isprăvit cu conducerea automobilului pe care l-a răpit și a derapat de pe carosabil, inversându-se, astfel deteriorând automobilul, cauzând părții vătămate Tahvanaeva Alisa un prejudiciu material considerabil în sumă de 81.304 lei.

Instanța a reținut că inculpatul s-a eschivat de a se prezenta în ședința de judecată, fiind anunțat în căutare, prin încheierea judecătorei Cimișlia din 10 octombrie 2019, în temeiul căreia a fost pornit dosarul de căutare nr. 2019140096, dispunând potrivit art. 321 alin. (2) Cod de procedură penală, examinarea cauzei în lipsa lui.

Instanța a statuat că fiind audiat în calitate de învinuit, Moschin S. și-a recunoscut vina, iar probele administrate confirmă că inculpatul este culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 192¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, ca răpirea mijlocului de transport fără scop de însușire, acțiune săvârșită prin pătrundere în garaj, în alte încăperi sau spații îngrădite sau păzite și de comiterea infracțiunii prevăzute art. 264¹ alin. (4) Cod penal, ca conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate cu grad avansat, acțiune săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune ușoară și una mai puțin gravă, la locul de trai se caracterizează satisfăcător, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, nu

are antecedente penale, întreține un copil minor, că circumstanțe atenuante nu au fost stabilite, cele agravante fiind comiterea infracțiunii în stare de ebrietate, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă, rațională și echitabilă fără izolare de societate, stabilindu-i-se o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării ei, conform art. 90 Cod penal.

Totodată, instanța a conchis că în cadrul judecării cauze nu a fost demonstrat faptul că în urma acțiunilor inculpatului partea civilă Tahvanaeva Alisa a fost prejudiciată moral, din care considerente această cerință este neîntemeiată.

3. Adjunctul procurorului-șef al Procuraturii raionului Cimișlia, Ruslan Donia, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 192¹ alin. (2) lit. c) Cod penal la 4 ani închisoare, art. 264¹ alin. (4) Cod penal la amendă în mărime de 1100 unități convenționale, art. 84 alin. (1) Cod penal - 4 ani închisoare și amendă în mărime de 1100 unități convenționale, cu executare.

Apelantul a invocat că instanța, la aplicarea pedepsei, nu a ținut cont în volum deplin și proporțional de faptul că inculpatul anterior a fost condamnată pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză, că a săvârșit infracțiunile în stare de ebrietate, că reeducarea și corectarea lui nu va putea fi atinsă prin pedeapsa stabilită, deoarece nu este echitabilă și proporțională faptelor comise și personalității inculpatului.

3.1. A declarat apel și avocatul Cristian Zestrea, în numele părții vătămate Tahvanaeva Alisa, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie exclusă aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal, cu admiterea acțiunii civile privind încasarea prejudiciului moral.

Apelantul a invocat că inculpatul nu este pentru prima dată când se află în contradicție cu legea penală (art. 186 alin. (2) Cod penal) și contravențională (huliganism nu prea grav, injurii, violențe în familie) și din nou a comis infracțiuni cu intenții directe - deplasarea cu automobilul, fără permis de conducere și fiind în stare de ebrietate, care prezintă un pericol social sporit.

Inculpatul mai bine de 3 ani și 5 luni nu s-a prezentat în instanța de judecată pentru a depune declarații, nu a achitat pagubele materiale și morale, a fost anunțat în căutare și pentru astfel de comportări a fost facilitat de către instanță, cu aplicarea suspendării condiționată a executării pedepsei.

Fără nicio argumentare, prima instanță a respins acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului moral. De facto, în urma infracțiunilor comise de inculpat, a suferit material și moral atât partea vătămată, cât și membrii familiei sale, care din momentul deposedării lor de bunul mobil, s-au aflat numai în pierderi, atât materiale, cât și morale (suferințe psihice).

În astfel de circumstanțe, este neîntemeiată aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal și respingerea acțiunii civile în partea încasării prejudiciului moral.

4. Potrivit deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 07 decembrie 2021, apelul procurorului a fost respins ca nefondat, admis apelul avocatului Cristian Zestrea, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

De la Moschin Sergiu s-a încasat în beneficiul Alisei Tahvanaeva prejudiciul moral în mărime de 15.000 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că potrivit art. 16 Cod penal, infracțiunea prevăzută la art. 192¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, pentru săvârșirea căreia legea penală prevede pedeapsa cu închisoare de la 3 la 5 ani, iar infracțiunea prevăzută la art. 264¹ alin. (4) Cod penal, se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare, pentru săvârșirea căreia legea penală prevede pedeapsa cu închisoare de până la 1 an, pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității și amendă. Respectiv, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal de către instanța de fond, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

În afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, instanța de fond a motivat suplimentar, din care considerente a concluzionat că nu este rațional ca inculpatul să execute real termenul de pedeapsă stabilit.

Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este cazul să o acorde.

Suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare depinde de întrunirea cumulativă a mai multor condiții, expres și limitative prevăzute de lege, care privesc, pe de o parte, pedeapsa aplicată și natura infracțiunii – condiții obiective, iar pe de altă parte, situația și persoana infractorului – condiții subiective.

Astfel, argumentele procurorului sunt declarative, or, cuantumul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii, deci este vorba de personalitatea infractorului. Pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Aceasta este una legală și întemeiată, or, la caz, instanța de fond, pentru aplicarea pedepsei, a luat în considerație circumstanțele atenuante și agravante, stabilind corect o pedeapsă echitabilă pentru infracțiunea comisă de inculpat.

În concluzia celor enunțate, reieșind din sancțiunea prevăzută de legislația penală, la stabilirea pedepsei de către prima instanță, s-a ținut cont de faptul că, inculpatul a comis o infracțiune ușoară și una mai puțin gravă și reieșind din circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului, pedeapsa stabilită sub formă de 4 ani, termen de probă conform prevederilor art. 90 Cod penal, este corespunzătoare și echitabilă, nefiind cazul schimbării acesteia, or, conștientizarea profundă de către inculpat a faptei săvârșite s-a manifestat prin recunoașterea vinovăției acestuia, respectiv ultimul poate fi corectat prin intermediul unei pedepse non-privative de libertate.

Respectiv, pedeapsa stabilită de către instanța de fond va avea un efect preventiv atât pentru inculpat, cât și pentru alte persoane predispuse la comiterea unor astfel de infracțiuni și va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția RM și alte legi ale statului sunt apărate, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

În contextul celor expuse, sunt neîntemeiate argumentele acuzatorului de stat potrivit căruia ”reeducarea și corectarea lui Moschin S. nu va putea fi atinsă prin pedeapsa stabilită prin sentința contestată, deoarece nu constituie o pedeapsă echitabilă și proporțional faptelor comise în coraport cu personalitatea inculpatului”, or, pedeapsa stabilită de prima instanță inculpatului este pasibilă executării, va asigura restabilirea echității sociale, corectarea și reeducarea inculpatului în realizarea scopului legii penale.

Alegațiile procurorului precum că doar pedeapsa cu închisoare, cu executare trebuie stabilită inculpatului de către instanța de apel nu au putut fi reținute ca plauzibile. Pe cât această categorie de pedeapsă este cea mai aspră și în cazul în care se săvârșește infracțiuni care se clasifică ușoară și mai puțin gravă, cum sunt cele din speță, evident este că pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul (alin. (2) art. 75 Cod penal).

Reieșind din considerentele redade, argumentele invocate de procuror sunt nefondate, nu pot servi temei de admitere a apelului și nu impune necesitatea intervenirii în soluția instanței de fond, în partea stabilirii pedepsei. Luând în considerație cele menționate, a fost respinsă solicitarea procurorului privind aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse mai aspre, motiv din care a fost respins apelul înaintat ca nefondat.

Potrivit prevederilor art. 1398 alin. (1) Cod civil (în vigoare până la 01.03.2019), cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Potrivit prevederilor art. 1422 alin. (1) și (2) Cod civil (în vigoare până la 01.03.2019), în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial. Conform prevederilor art. 1423 alin. (1) și (2) Cod civil (în vigoare până la 01.03.2019), mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Așadar, în speță, partea vătămată a înaintat acțiune civilă prin care a solicitat încasarea de la inculpat în beneficiul său cu titlu de prejudiciul moral suma de 150.000 lei.

Instanța de fond, nefondat a respins încasarea de la inculpat a prejudiciului moral. Indubitabil prin acțiunile sale infracționale, inculpatul i-a cauzat părții vătămate anumite suferințe psihice, stare psihoemoțională negativă, respectiv un anumit prejudiciul moral.

Ținând cont de circumstanțele cauzei raportate la prevederile legale enunțate, precum și de faptul că la caz a fost întrunită condiția principală privind legătura causală între prejudiciul suferit de partea vătămată și infracțiunea săvârșită, acestea rezultând din faptul că inculpatul a cauzat părții vătămate suferințe psihice, care au decurs din infracțiunea comisă, urmare a acțiunilor ilicite, urmează a fi a fost admisă parțial acțiunea civilă și încasarea sumei de 15.000 lei cu titlu de prejudiciu moral în vederea compensării daunei morale, sumă care este echitabilă în condițiile cauzei în vederea reparării daunei în urma suferințelor psihice cauzate părții vătămate Tahvanaeva A., în urma infracțiunii comise de către inculpat.

5. Procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Lilia Sîrbu, declară recurs ordinar, solicitând casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Recurenta indică că inculpatul, știind că în privința lui există cauza penală nominalizată, a mai comis și alte infracțiuni, fiind condamnat de două ori pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 201¹ alin. (2) Cod penal (sentința Judecătorei Edineț din 14.11.2018 și sentința Judecătorei Edineț din 17.08.2020).

Comportamentul inculpatului, care după comiterea infracțiuni, nu a întreprins nicio acțiune pentru a-și cere scuze și a repara prejudiciul cauzat, dimpotrivă s-a eschivat de a se prezenta în instanță, fiind anunțat în căutare o perioadă destul de îndelungată, demonstrează o atitudine iresponsabilă față de consecințele acțiunilor sale și pedeapsa aplicată.

În cauza nu au fost stabilite careva circumstanțe care ar micșora esențial gravitatea faptei inculpatului ce ar fi permis concluzionarea că corectarea lui este posibilă fără executarea pedepsei sub formă de închisoare.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

5.1. Declară recurs ordinar și avocatul Anatolie Casap, solicitând casarea parțială a hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care în privința inculpatului să fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

Recurentul indică că inculpatul, la locul de trai se caracterizează satisfăcător, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, nu are o sentință de condamnare, anterior procesul penal a fost încetat în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal pe motivul împăcării părților, și-a recunoscut vina și se căiește de cele comise.

Partea vătămată nu a probat suferințele psihice în urma săvârșirii infracțiunii de către inculpat, și anume dacă a avut sau nu stări de stres, disconfort, dureri suportate,

suferințe psihice la deposedarea de mijlocul de transport și dacă au fost, cum s-au manifestat și prin ce s-au probat.

Prin urmare, instanța de fond a efectuat o evaluare obiectivă a prejudiciului moral, în raport cu cele săvârșite de inculpat și nu a admis ca ultima să ajungă la o îmbogățire netemeinică, însă instanța de apel a admis cererea de apel nejustificat, stabilind prejudiciul moral în lipsa unor probe verosimile.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală - s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul Penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Însă, în recursul avocatului Anatolie Casap, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat niciun temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală în raport cu soluția instanței de apel privind soluția de încasare a prejudiciului moral de la inculpat în beneficiul părții vătămate, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens (*pct. 5.1 din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nu întrunește condițiile de conținut în aspectul vizat, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent.

Ori, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Totodată, potrivit art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul procurorului (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în *pct. 2., 4.* din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, corect ținând cont de prevederile art. 7, 61, 75, 84, 90 Cod penal, conform cărora la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. Dacă o persoană este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni fără să fi fost condamnată pentru vreuna din ele, instanța de judecată, pronunțând pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte, stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul, total sau parțial, al pedepselor aplicate. Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

În consecutivitatea enunțată, instanțele just au concluzionat că în cazul în care în rechizitoriu este indicat că: ”*circumstanțe agravante conform art. 77 Cod penal nu au fost stabilite ... Moschin Sergiu ... fără antecedente penale...*”, ori, pot fi recunoscute drept circumstanțe agravante numai acele împrejurări, care sunt strict prevăzute de lege, stabilite de organele de urmărire penală și incluse în conținutul rechizitoriului (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 11.11.2013, nr.8 - Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale*), că inculpatul nu are antecedente penale, a comis o infracțiune ușoară și una mai puțin gravă, a recunoscut integral vina, este caracterizat satisfăcător și întreține un copil minor, corectarea și reeducarea ultimului este posibilă fără izolare de societate, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pentru o perioadă de probațiune, conform art. 90 Cod penal.

Astfel, pedeapsa respectiv a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în conform prevederilor legale, corespund principiului proporționalității și scopului de

restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane (*pct. 2., 4. din decizie*).

În același timp, conform art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora inculpatul nu a folosit calea apelului, dacă legea prevede această cale de atac. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs doar decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația. Potrivit art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiurile menționate la alin. (1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

În acest sens, se reține că, argumentele specificate în recursul ordinar al apărării în latura pedepsei aplicate inculpatului, nefiind invocate și în apel, apărarea nedeclarând în genere vreun apel, în situația în care legea prevedea această cale de atac, iar instanța de apel nu a înrăutățit situația inculpatului în aspectul dat, nu au niciun suport legal și sunt absolut neîntemeiate (*pct. 3.- 5.1. din decizie*).

Totodată, în raport cu circumstanțele invocate în recursul avocatului în latura civilă a speței, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5.1. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în *pct. 4.* din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind mărimea prejudiciului moral cauzat părții vătămate în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 219 alin. (4), 220 alin. (3), 387 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 1422, 1423 Cod civil, conform căror hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil. O dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge. În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial. ***Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată*** în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. ***Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată***, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Prin urmare, instanța de apel just și întemeiat s-a pronunțat în asupra mărimii despăgubirii respective în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat, de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă părții vătămate, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, respectând proporționalitatea comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și ținând cont de particularitățile cazului.

Pe lângă aceasta, recursurile declarate, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului și a prejudiciului moral încasat.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 101 alin. (2) și (3), 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele și circumstanțele cauzei în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale și a prejudiciului moral în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea și apărarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursurile ordinare, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursurile nominalizate au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5., 5.1 din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale și că recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiate.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce sunt vădit neîntemeiate, recursurile de pe rol urmează a fi declarate inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Oficiul Central, Lilia Sîrbu și de avocatul Anatolie Casap, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 07 decembrie 2021, în privința inculpatului Moschin Sergiu xxxx, pe motiv că sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 10 iunie 2022.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Iurie Diaconu

Victor Boico